

به نام آن که جان را فکرت آموخت

EQ13

13 آزمون شبیه سازی شده

تیزهوشان ششم ابتدایی

جلد ۱

پرشن نامه

زیر نظر و با مقدمه: **دکتر شاکری** (شاگردی)

تیزهوشانه

تیزهوشان

سرشناسه : فرامرزى، شوكت و ديگران ۱۳۴۱ -
 عنوان و نام پديدآور : EQ۱۳ آزمون شبیه سازی شده کنکور تیزهوشان پایه ششم ابتدایی جلد ۱ پرسش نامه/
 پديدآورندگان شوكت فرامرزى و ديگران
 زیر نظر و با مقدمه دکتر مهدى شاگردى (شاكرى).
 مشخصات نشر : تهران: تیزهوشان، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهرى : ۱۳۶ص؛ ۲۹×۲۲سم.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۶۰-۲۸-۸
 وضعیت فهرست نویسى : فیپای مختصر
 شناسه افزوده : فرامرزى، شوكت، ۱۳۴۱-
 شناسه افزوده : شاگردى، مهدى، ۱۳۴۰- ناظر و مقدمه نویس
 شماره کتابشناسى ملی : ۳۹۲۸۵۴۷

www.Tizhoushan.ir

دفتر مركزى تهران: ۰۲۱- ۲۲۲ ۲۲۲ ۴۴

انتشارات: ۶۶۹۵۷۵۳۲-۶۶۹۶۰۱۱۵

تهران- صندوق پستى ۱۱۱۱۳۳-۱۱۱۱۳۳ فاكس: ۶۶۹۷۲۸۵۴

مركز پخش تهران: ميدان انقلاب/ خيابان كارگر جنوبى/ روبه روى پاساژ «ستاره» پست سرود/ پلاك ۸/ واحد ۱ تلفن: ۶۶۹۶۰۱۷۵
 فروشگاه و نمايشگاه دائمي تهران: ميدان انقلاب - ابتدای خيابان ارديبهشت - پلاک ۶۳ - تلفن: ۶۶۴۸۷۵۷۱ - ۶۶۴۱۵۸۴۱

نام کتاب: **HQ13** (۱۳) آزمون شبیه سازی کنکور تیزهوشان ششم ابتدایی / جلد ۱ پرسش نامه
 پديدآورندگان: شوكت فرامرزى، على رشيدى يكتا، محمود توسليان، مريم فلاح، نرگس وكيلى،
 زیر نظر: دکتر مهدى شاگردى (شاكرى)
 ناشر: تیزهوشان
 واژه نگارى و صفحه آرایی: تیزهوشان
 شمارگان: ۵۰۰۰
 ليتوگرافى / چاپ / صحافى: سرمدى / عطف
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴
 قيمت: ۲۱۰۰۰ تومان (مجموعه دو جلدی)

کلیه حقوق این اثر متعلق به ناشر بوده و هرگونه نسخه بردارى و تکثیر از کل یا جزء آن
 براساس قانون نشر مصوبه ی مجلس شورای اسلامى پیگرد قانونی دارد.

اگر به شما بگویند، «فرزند شما تیزهوش است» چقدر خوشحال می‌شوید؟ البته شاید خلاف آن، یعنی شنیدن این که شما دارای فرزند بی‌هوشی پائین هستید، سبب نگرانی خاطر شما شود!

بسیار اتفاق می‌افتد که علائق و عواطف مادرانه یا پدرانه‌ی ما، بر واقعیت‌های موجود در فرزندانمان غالب می‌شود و بدون اطلاع از معیارهای لازم، آنان را افرادی خارق‌العاده به حساب می‌آوریم؛ و برعکس، در مواردی عدم انطباق اعمال و رفتار فرزندانمان با بعضی از انتظارات ذهنی ما که معمولاً جنبه‌ی مقایسه‌ای هم دارد، باعث مشکلاتی برای بچه‌ها می‌شود. بدون شک، داشتن اطلاعاتی هرچند کلی درباره‌ی مقوله‌ی هوش و تیزهوشان، می‌تواند بسیاری از سؤال‌ها و نگرانی‌های ما درباره‌ی فرزندانمان را برطرف کند.

هوش، تیزهوش و فرضیه‌ی هوش هفت‌گانه!

هوش، از واژه‌ها و مفاهیمی است که ارائه‌ی تعریف واحدی برای آن سال‌ها مورد بحث روانشناسان بوده و با توجه به پیچیدگی ابعاد وجودی انسان، از جنبه‌های مختلفی تعریف شده است.

اگرچه ارائه‌ی تعریف واحدی از هوش، سال‌ها به طول انجامید، اما در بیانی ساده و اجمالی می‌توان این چنین بیان داشت که «هوش مجموعه‌ای از توانمندی‌های وجودی هر انسان است که به صورت سازگاری با محیط نمایان می‌شود».

ما با هوش به حل مسائل و ارائه‌ی راه‌کارهایی در زندگی و گاهی بررزی و خلق آثار هنری می‌پردازیم. در سخنوری و ایجاد ارتباطات اجتماعی و همین‌طور برای پاسخ به چارهایی که در ذهن‌مان به دلیل دقت بصری به محیط اطراف رخ می‌دهد، نیز از هوش خود استفاده می‌کنیم.

با این تعریف و تفصیل، اصطلاح **تیزهوش** و نخبه به افرادی اطلاق می‌شود که در تمام این موارد، برجستگی بیشتری داشته باشند.

تحقیقاتی که طی سالیان اخیر درباره‌ی واژه‌ی هوش به عمل آمده سبب پدید آمدن نظریات مختلفی شده است از جمله این که زمانی تصور می‌شد، هوش هر فرد کاملاً ارثی است و تأثیرات محیطی در آن نقشی ندارند، اما با گذشت زمان و تحقیقات بیشتر، امروزه اعتقاد بر این است که در میزان بروز توان هوشی هر فرد، علاوه بر ارث، محیط هم بسیار مؤثر است. هرچند میزان نقش هر کدام قابل بحث است، اما واقعیت این است که نقش محیط (اعم از خانواده/ مدرسه/ محیط اجتماعی)، علاوه بر آن که می‌تواند نقش مؤثری در بروز استعدادها داشته باشد، به همان اندازه نیز می‌تواند به صورت مهار استعدادهای بالقوه اثرگذار باشد. بدین سبب، لازم است در اظهار نظر توان ذهنی فرزندانمان مراقب باشیم تا معیار سنجش آن را محدود به یک بُعد از هوش مثل هوش ریاضی و منطقی نکنیم. چرا که با فرضیه‌های قابل تأمل امروزه و موضوع هوش هفت‌گانه (ریاضی منطقی/ فضایی/ هنری/ جسمی - حرکتی/ درون فردی/ اجتماعی و هوش کلامی) چنین برخوردی منطقی نخواهد بود.

تست‌های هوش IQ

بسیاری از اولیا علاقه‌مندند بدانند فرزندشان از نظر هوشی در چه وضعیتی قرار دارد. هرچند بیش از یک قرن از ابداع آزمون‌های هوش می‌گذرد، (اولین آزمون هوش در سال ۱۹۰۵ میلادی در فرانسه منتشر و به نام بینه - سیمون به ثبت رسید.) اما آزمون‌های هوش به مرور زمان تکامل یافته و تغییرات عمده‌ای به خصوص در جهت رفع ضعف‌های مربوط به خلاقیت در آن‌ها ایجاد شده است.

امروزه آزمون‌های هوش در مراکز آموزشی کشور ما نیز بسیار متداول شده و اصطلاح بهره‌ی هوشی برای بیش‌تر اولیا واژه‌ای آشنا است.

اندازه‌گیری و سنجش هوش با روش‌های مختلفی در کشور ما انجام می‌گیرد، اما باید در نظر داشت که انطباق صحیح آن‌ها با مسائل فرهنگی، اجتماعی و البته میزان مهارت شخص تست‌گیرنده در اعتبار این آزمون‌ها نقش بسیاری دارد.

اصطلاح بهره‌ی هوشی (I.Q)، در واقع حاصل عبارت $\times 100$ سن عقلی (Mental Age) است در این فرمول عدد ۱۰۰ به‌طور قراردادی

برای نشان‌دادن بهره‌ی هوشی در نظر گرفته می‌شود. عدد ۱۰۰ برای کودکی با بهره‌ی هوشی عادی در نظر گرفته شده و بر این اساس، بهره‌ی هوشی کم‌تر از ۱۰۰، به معنای آن است که فرد از گروه سنی خود عقب‌تر و بهره‌ی هوشی بالای ۱۰۰ به معنای بالاتر بودن فرد از نظر هوشی نسبت به گروه سنی خود است.

لازم به‌ذکر است، امروزه با توجه به موضوع هوش هفت‌گانه، روانشناسان بر این اعتقادند که هوش انسان، پیچیده‌تر از آن است که بتوان آن را در یک آزمون نود دقیقه‌ای سنجید!

معیارهای تشخیصی تیزهوشان؛

باید توجه داشت که تعداد افراد تیزهوش نسبت به‌کل جمعیت بشر بسیار اندک است و معمولاً در آمارهای ارائه شده، اختلاف نظرهای زیادی وجود دارد که البته پیچیدگی انسان مهم‌ترین علل این اختلاف نظر است. چنانچه در موارد بسیاری استعدادهایی از بعضی افراد بروز کرده که تصور آن هم به ذهن نمی‌رسیده است. دیگر آن‌که در دوره‌های مختلف، معیارهای ارزشی متفاوت بوده و همین امر در تعیین و ارائه‌ی معیارهای تشخیصی اثرگذار بوده است. همچنین، موضوع سعی و تلاش و اثر آن در بروز استعدادهای و توانمندی‌های بشری را نیز نباید از نظر دور داشت.

هرچند معیارهای بسیاری برای تعیین تیزهوشی ذکر شده است اما از موارد تشخیصی که در حال حاضر در بین روانشناسان مطرح است شش معیار ذیل جایگاه مهم‌تری داشته که عبارت است از:

(۱) بالا بودن هوش عمومی یا توانایی‌های عمومی

(۲) دارا بودن جوهره‌ی مدیریتی

(۳) علائق هنری (به‌صورت خودجوش)

(۴) بالا بودن قدرت روان‌تنی (psychomotor)

(۵) پیشرفته‌ی تحصیلی بودن

(۶) تفکر خلاق بالا

قابل ذکر است که هرکدام از معیارهای فوق قابل بحث و تأمل بوده که در این پیش‌گفتار جای پرداختن به آن نیست.

هوش هیجانی (Emotional Intelligence) EiQ

در چند دهه‌ی اخیر بررسی‌هایی روی افرادی صورت گرفته که با وجود دارا بودن ضریب هوشی (IQ) بالا در کودکی، در بزرگسالی افراد موفق نبوده‌اند و برعکس افراد موفق بزرگسالی که در کودکی از نظر ضریب هوشی در حد معمولی بودند، این واقعیت توجه دانشمندان را به‌سوی موضوع مهمی معطوف داشت که «هوش هیجانی» نام گرفت.

وجود هیجانات درونی در انسان، کنترل و عدم‌کنترل آن‌ها واقعیتی است که تأثیر آن در شکل‌گیری شخصیت، موفقیت یا عدم موفقیت اجتماعی بسیار نقش‌آفرین است. بدین خاطر امروزه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت‌های فردی و اجتماعی برای آن اهمیت بسیار زیادی قائل شده‌اند.

واقعیت این است که هیجانات با انسان همراه است و دلیلی بر مهار و یا از بین بردن آن نیست، بلکه معقول‌تر «کنترل» آن‌ها است. بی‌تردید مهار هیجانات باید از درون انسان آن هم به‌وسیله‌ی قدرت «عقل و خرد» صورت گیرد که در این حالت، نقطه‌ی تلاقی عقل و هیجانات، مولد پدیده‌ی هوش هیجانی خواهد شد و این پدیده آنقدر با اهمیت است که امروزه نقش آن را در موفقیت‌های فردی و اجتماعی بسیار بیش‌تر از ضریب هوشی (IQ) می‌دانند.

در نظر داشته‌باشیم که دوره‌ی کودکی بهترین زمانی است که می‌توان به موضوع هوش هیجانی توجهی خاص کرد، ضمن این‌که این پدیده قابل تقویت و رشد هم هست! بدین علت نقش ما اولیا در آموزش فرزندانمان در جهت کنترل هیجانات و بالتجیه افزایش هوش هیجانی آن‌ها بسیار با اهمیت است.

تیزهوش‌ها همان‌هایی هستند که همیشه در طول تاریخ توجه بسیاری را به خود جلب کرده‌اند. چنانچه کنفوسیوس در چین و افلاطون در یونان به این قشر توجه ویژه‌ای داشته‌اند. افلاطون معتقد بود باید به افراد نخبه فلسفه آموزش داد و مسئولیت‌های حکومتی را به آن‌ها سپرد.

توجه به افراد نخبه، جداسازی و آموزش‌های ویژه به کودکان سرآمد و تیزهوشان تقریباً به حدود یک قرن پیش برمی‌گردد، چنانچه براساس مستندات تاریخی، اولین مدرسه‌ی تیزهوشان به‌طور رسمی در اوایل قرن بیستم در امریکا پایه‌گذاری شد و سپس در دیگر کشورها توسعه یافت.

جالب آن است بدانید، در همان سال‌ها مطالعات و تحقیقات بسیاری در رابطه با عملکرد و میزان تأثیر این افراد بر پیشرفت جامعه انجام گرفت. از جمله در یک پروژه‌ی تحقیقاتی که حدود ۴۰ سال به‌طول انجامید و بررسی ۱۵۰۰ تیزهوش ۱۰ ساله را در چهل سال پیگیری کرد، نتایج ارزنده‌ای از اثرات این قشر در پیشرفت علم و صنعت و تکنولوژی در کشور امریکا به‌جای گذاشت که از آن پس همچنان نوع توجه به آن‌ها بسیار ریزبینانه‌تر ادامه پیدا کرد.

لازم است بدانید، عده‌ای پیشرفت امریکا را تا حد زیادی مرهون تفکر و توجه به همین افراد می‌دانند.

در حال حاضر در بیش‌تر کشورهای پیشرفته، بودجه‌ی خاصی را برای تربیت کودکان نخبه در نظر می‌گیرند.

ایران و استعداد‌های درخشان

در کشور ما تاریخ تأسیس مدارس استعداد‌های درخشان به قبل از انقلاب اسلامی برمی‌گردد، آن هم محدود به تهران و سپس مشهد و کرمان. اما بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی، روی توجه بیش‌تر به موضوع مهم تیزهوشان، به همت مسئولان وقت، این مراکز تحت نام «سازمان ملی پرورش استعداد‌های درخشان» (سمپاد) به‌طور گسترش یافت، چنانچه علاوه بر مراکز استان‌ها در حال حاضر در بعضی از شهرستان‌ها که دارای شرایط لازم باشند نیز، این مراکز توسعه یافته است.

در حال حاضر در کشور ما معدل بالا در پایه‌ی تحصیلی پنجم ابتدایی، جهت حضور در آزمون ورودی مدارس سمپاد (تیزهوشان) پیش‌شرط لازم در نظر گرفته شده است. نکته‌ی مهم آن‌که شرایط پذیرش ورود به مراکز سمپاد در ایران، معیار پیشرفته‌ی تحصیلی بودن است که این خود جای تأمل دارد! زیرا در معیار پیشرفته‌ی تحصیلی، باید در نظر داشته باشیم که: هرچند بیش‌تر تیزهوشان، پیشرفته‌ی تحصیلی هستند، اما هر پیشرفته‌ی تحصیلی الزاماً تیزهوش نیست!... هر چند حجم بالای مباحثی و ظرفیت محدود این مراکز را در انتخاب این نوع سنجش نباید از نظر دور داشت.

نکته‌ی قابل تأمل، ...

از موارد مهمی که امروزه در سیستم‌های نوین آموزشی دنیا در نظر گرفته می‌شود توجه به بُعد «تفکر خلاق» بجهت‌هاست. بر این مبنا، سال‌هاست ایجاد آرامش و تنش‌زدایی از بچه‌ها در محیط‌های آموزشی از معیار این قایل توجه آموزش کودکان و نوجوانان سرآمد است که امیدواریم ان‌شاءالله در کشور ما نیز این تفکر هر چه بیشتر عملی گردد.

درباره‌ی کتاب حاضر:

کتاب حاضر که توسط جمعی از مؤلفین با سابقه در امر آموزش و آشنا به نیاز دانش‌آموزان این پایه ششم بر اساس آخرین تغییرات کتاب‌های درسی پدیدآمده، مجموعه‌ی ارزشمندی است که براساس دو دهه تجربه‌ی آزمون‌های سمپاد و مدارس نمونه و با نظر به آزمون‌های سال‌های اخیر پایه ششم مطابق با استانداردهای اجرا شده تألیف گردیده است. چنانچه ملاحظه خواهید فرمود هر دانش‌آموز می‌تواند با تنظیم زمان در ۱۳ آزمون مشابه با آزمون‌های مدارس سمپاد شرکت نموده و پاسخ‌برگ مربوطه با پاسخ‌نامه تشریحی مطابقت دهد. بدیهی است که اجرای چنین آزمون‌هایی به راحتی می‌تواند داوطلب مدارس سمپاد را در روز آزمون از نظر علمی و روحی و روانی آماده سازد. ضمن این که مدیران مدارس می‌توانند به راحتی این آزمون‌ها را در مدارس خود اجرایی نمایند.

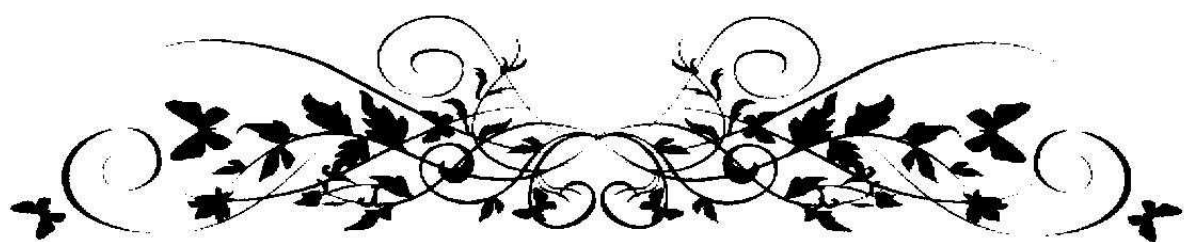
در خاتمه ضمن تشکر از کلیه‌ی مؤلفین و همکارانی که در آماده‌سازی این کتاب همراه ما بودند، توصیه می‌گردد، مجموعه کتاب‌های پنج جلدی ۱۳ آزمون تحلیلی شب امتحانی پایه ششم را که از سوی انتشارات تیزهوشان منتشر شده را استفاده نمایند.

بی‌صبرانه منتظر نظرات و پیشنهادات کارشناسانه شما خواهیم بود.

شاد و سربلند باشید.

دکتر مهدی شاکردی (شاکری)

تهران / شهریور ۱۳۹۴

فهرست موضوعی

۷	آزمون شماره ۱
۱۸	آزمون شماره ۲
۲۹	آزمون شماره ۳
۴۰	آزمون شماره ۴
۵۲	آزمون شماره ۵
۶۳	آزمون شماره ۶
۷۵	آزمون شماره ۷
۸۶	آزمون شماره ۸
۹۸	آزمون شماره ۹
۱۱۰	آزمون شماره ۱۰
۱۲۱	آزمون شماره ۱۱
۱۳۳	آزمون شماره ۱۲
۱۴۵	آزمون شماره ۱۳

